

LLETRES

Vigència de Sebastià Juan Arbó

Clàssic és aquell que il·lumina les zones fosques de la Humanitat i és capaç de despertar el nostre esperit. També hi ha una altra definició que diu que *clàssic* és aquell que no acaba de dir el que pensa i deixa per a la posteritat que siguin els lectors els que l'acaben de definir i descobrir. Això ho dic perquè acaba de publicar-se una nova obra de Sebastià Juan Arbó, *Totes les narracions del Delta*, que recull el seu anterior volum de 1965 amb pràcticament el mateix nom: *Narracions del Delta*, al qual s'ha afegit una tercera part i noves narracions, i amb la perícia i l'interès del filòleg Joan Antoni Forcadell s'ha completat el que va escriure l'autor rapitenc sobre la seva terra.

És interessant constatar que l'Arbó a les dècades dels 60 i 70 del segle passat estava considerat com un dels autors catalans més traduït i també que les seves obres es reeditaven constantment. Això ho po-

dem constatar en els últims set anys, ja que des del 2015 i fins avui s'han publicat dos de les seves novel·les i nombrosos estudis que ens parlen tant de la seva vida com de la seva obra:

El maig de 2015 veia la llum, en la seva versió catalana, traduïda del castellà per Joan Todó, *Els homes de la terra i el mar*.

El febrer de 2018 era Josep Miquel Ramis el que publicava la correspondència entre Arbó i l'editor Sales a *Epistolari Arbó-Sales*.

El desembre de 2020 era el també rapitenc Pep Carcellé el que s'aproximava a l'Arbó en un dels estudis més brillants que mai s'han portat a terme: *Cicle novel·lístic de Sebastià Juan Arbó*, que inclou les tres obres del segon cicle de l'Ebre arbonià, *Entre la terra i el mar*, *La Tempestat* i *La Masia*.

També s'han publicat una bona col·lecció d'articles en profunditat que completen una aproximació de

la cultura catalana de l'Ebre a través d'Arbó:

El febrer de 2021 era del periodista cultural Sergio Vila-Sanjuán, director del suplement 'Cultura' de *La Vanguardia* qui donava a conèixer *El joven Porcel*, que estudia la relació d'Arbó amb Porcel i altres personatges de l'editorial Planeta.

Edward Carter publicava, l'octubre de 2021, *Memòria personal dels Alfacs*, testimoni de la relació familiar amb Arbó. La coneixença personal i la gran amistat forjada durant anys l'havia portat a escriure nombrosos articles, vuit dels quals s'inclouen aquí.

El novembre de 2021 era el campredonenc Emigdi Subirats qui s'aproximava a l'Arbó amb unes anècdotes molt sucoses i poc conegudes a la biografia intel·lectual de *Gerard Vergès, tretze cops imperfecte*; sens dubte, una de les millors biografies publicades a Catalunya els

últims mesos.

Finalment, el desembre de 2021 era Josep Bayerri el que publicava *Les Riberes catalanes de l'Ebre*, en què parla d'Arbó a propòsit d'un article publicat a *La Vanguardia* sobre el Castell de la Suda, en què qualifica Arbó d'"admirat rapitenc".

A tot això, s'ha d'afegir que l'Ajuntament de la Ràpita, ara fa tres anys, va publicar tots els articles d'Arbó apareguts a *La Vanguardia* entre el 1952 i el 1981, en un treball de recerca de la jove rapitenc Nerea Lara Queralt.

En fi, que els últims set anys han estat prolífics en llibres i estudis sobre l'escriptor de la Ràpita, i els lectors tenen, novament, l'oportunitat d'accedir a un univers personal -les nostres Terres de l'Ebre- fantàstic i únic, escrit per l'autor que millor va captar el nostre Delta. Són uns bons llibres que ens commouren perquè neixen de l'es-

Eduardo Sánchez
cronista cultural

forç per connectar amb l'existència humana. La gran literatura pertany al lector per l'impuls que fa per comprendre-la. Llegir novament Arbó ofereix la possibilitat de modificar la visió que tenim nosaltres mateixos del delta de l'Ebre actual viatjant al nostre passat. És el que acaba enriquint l'experiència de la lectura. Només la lectura dels seus llibres i els anys de la nostra vida poden donar el que es requereix per comprendre Sebastià Juan Arbó. Una experiència inoblidable. Per això, Arbó continua vigent des del primer dia.